

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2016-09-07
Besvaras senast
2016-09-21

Till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2015/16:791 Bilateralt samarbete jämfört med Natomedlemskap

Försvarsminister Peter Hultqvist kommenterade i Dagens Nyheter den 31 augusti vicepresident Joe Bidens uttalande när han besökte Sverige nyligen om att Ryssland ska akta sig för att kränka svenskt territorium. Hultqvist sa bland annat att ”jag ser hans uttalande som positivt och som en säkerhetspolitisk signal till Ryssland”. Detta ligger väl i linje med regeringens inriktning att betona det bilaterala samarbetet med USA och undvika att ta diskussionen om ett svenskt Natomedlemskap.

Frågor måste dock ställas när det gäller vilket värde som kan tillmätas det uttalande Joe Biden gjorde vid sitt besök. Inte minst viktigt är att jämföra det gentemot de försvarsgarantier som Natos kollektiva försvar innebär och som återfinns i Natos artikel 5 om skyldigheten att bistå en allierad vid väpnat angrepp.

Natosamarbetet är ett sedan länge formaliserat samarbete som utgår från självförsvar och avskräckning där medlemmarna i Nato har en skyldighet att ställa upp för varandra om någon annan medlem skulle bli angripen.

Dagens svenska bilaterala försvars- och säkerhetssamarbete med USA är förvisso positivt och stärker den viktiga transatlantiska länken. Problemet är dock att det inte innehåller några bindande försvarsgarantier. Under det kalla kriget fick Sverige hemliga bilaterala försvarsgarantier från USA. Något motsvarande finns inte i dagens svensk-amerikanska samarbete.

En faktor som ofta refereras till i den svenska debatten om Nato är hur Ryssland skulle reagera om Sverige skulle gå med i Nato. Antagandet är att Ryssland skulle reagera negativt på ett sådant steg från svensk sida och vidta åtgärder som skulle rikta sig mot oss. Den ryske utrikesministern Sergej Lavrov sa i en intervju i april i år att ett svenskt Natomedlemskap skulle innebära ryska motåtgärder. Frågan är hur Ryssland ser på ett allt tätare bilateralt svenskt säkerhetspolitiskt samarbete med USA.

Med anledning av det som anförs ovan skulle jag vilja ställa följande frågor till försvarsminister Peter Hultqvist:

- Vilka slutsatser drar försvarsministern av de utfästelser som gjorts av USA gentemot Sverige när det gäller vad de betyder i praktiken?

- Hur ser försvarsministern på att de utfästelser USA gjort gentemot Sverige inte finns i något dokument som gör dem bindande?
- Hur ser försvarsministern på skillnaden mellan USA:s utfästelser och Natos artikel 5?
- Hur bedömer försvarsministern att Ryssland uppfattar det uttalande Joe Biden gjorde, uppenbart riktat mot Ryssland, vid sitt Sverigebesök?

.....

Hans Wallmark (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors